

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - HSGM
ÇOCUK VE ERGEN SAĞLIĞI DAİRESİ
BAŞKANLIĞI

03/11/2021 16:13 - E-67414668-010 06.02-678

00151549233

CERTIFICATE

Sayı : 67414668-010.06.02
Konu : Yenidoğanlarda K Vitamini Uygulaması

GENELGE
2021/44

Yenidoğan sağlığında öncelikli konular olan; doğum öncesi bakımın nitelik ve nicelik olarak düzeltilmesi, her doğum için sağlıklı ve güvenli koşulların sağlanması, doğum sırasında ve erken yenidoğan döneminde optimal yaklaşımın sağlanması, yüksek riskli gebe ve yenidoğanın tanınması uygun bakım ve sevk zincirinin sağlanması önem taşımaktadır.

Yenidoğan döneminde karşılaşılan sorunlardan biri olan Yenidoğanın Hemorajik Hastalığı, K vitamini eksikliği sonucu ortaya çıkan bir tablodur. Yenidoğan bebeklere doğumu takiben yapılacak K vitamini, bu vitaminin eksikliğine bağlı kanamaları önleyecektir. Koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında, doğum sonrası tüm yenidoğanlara K vitamini uygulamasının sağlanması, personelin bilgilendirilmesi ve doğru uygulamaların sürdürülmesi önem arz etmektedir.

Bu kapsamda yapılacak çalışmalarda aşağıdaki hususlara riayet edilecektir.

- 1) Tüm yenidoğanlara doğumun ardından doğum salonunda yapılacaktır.
- 2) Yenidoğan proflaksisinde genel uygulama dozu 1 mg intramusküler (IM) şeklindedir. Bebek doğum ağırlığı 1500 gramın altında ise doz 0,5 mg IM olarak yapılacaktır.
- 3) K vitamininin hazırlanması ve uygulanması sırasında yürürlükte bulunan hasta ve çalışan güvenliği ile ilgili mevzuatta belirtilen usul ve esaslara uyulacaktır.
- 4) Her bebek için ayrı ampul açılacaktır.
- 5) K vitamini ışıktan etkilendiği için kullanımdan hemen önce enjektöre çekilmeli, önceden hazırlanıp bekletilmemelidir.
- 6) K vitamini ampullerinin, görünüm bakımından benzer ampuller ile ilaç tepsisinde yan yana durması önlenecektir.
- 7) K vitamininin temini ve sürekliliğinin sağlanması sorumluluğu sağlık kuruluşlarının yönetimindedir.
- 8) İl sağlık müdürlükleri sağlık kuruluşlarında sürekli K vitamini bulunma durumunu kontrol edecektir.
- 9) Ailelerin uygulamayı reddetmesi durumunda öncelikle bilgilendirme yapılacak, ailenin kararını değiştirmemesi halinde ekte yer alan form doldurularak imza altına alınacak hasta dosyasında muhafaza edilecektir. Ayrıca formun bir kopyası aileye verilecek, bir kopyası da resmi yazı ile il sağlık müdürlüğüne iletilecektir.

10) Aile tarafından uygulamanın reddedildiği durumda bebekte sekel ya da ölüm tespit edilirse konu, il sağlık müdürlüğü tarafından adli makamlara intikal ettirilecektir.

11) 18/03/2010 tarih ve 2010/17 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Konu ile ilgili olarak doğum yapılan tüm sağlık kuruluşlarının bilgilendirilmesi ve uygulamanın devamlılığının sağlanması için gerekli çalışmaların yürütülmesi hususlarında;

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Doç. Dr. Tolga TOLUNAY
Bakan a.
Bakan Yardımcısı

EKLER:

1- K Vitamini Uygulaması Ebeveyn Bilgilendirme ve Ret Formu (1 sayfa)

DAĞITIM:

A PLANI

EK-1

K Vitamini Uygulaması Ebeveyn Bilgilendirme ve Ret Formu

Bebek adı: _____

Doğum tarihi: _____ Doğum yeri: _____

Ebeveyn adı: _____

K vitamini vücutta depolanabilen yağda çözünen vitamin türlerinden biridir ve kanın pıhtılaşmasında çok önemli görevlere sahiptir. Eksikliği halinde kanama, pıhtılaşma bozuklukları ve buna bağlı olarak vücudun birçok doku ve organında bozukluklar meydana gelebilir. Sağlıklı kişilerde vücudun sağladığı vücudun gereksinim duyduğu K vitamininin çoğu, tüketilen besinlerden ve bağırsaklarımızdaki sağlıklı bakterilerden karşılanmaktadır. Ancak bebekler düşük seviyelerde K vitamini depoları ile doğarlar ve bağırsaklarında kendi başlarına K vitamini üretmek için yeterli bakteri bulunmaz. Ayrıca, 6. aydan itibaren anne sütüne ek olarak tamamlayıcı besinler başlanana kadar K vitamini ihtiyacı yeterince karşılanamaz.

Yetersiz olan bu miktar yeni doğan bebeklerin yenidoğan hemorajik (kanama) hastalığı riski altında kalmasına sebep olur. Yenidoğan hemorajik (kanama) hastalığı bebeklerde görülen bir kanama bozukluğudur. Düşük K vitamini depoları nedeniyle normal yenidoğanlarda bile bu eksikliğe ve kanamaya eğilim vardır. Hastalık özellikle prematüre bebeklerde daha uzun ve daha şiddetli seyretmektedir.

Kanamaya vücudun içinde veya dışında oluşabilir. K vitamini eksikliğinin en önemli ve olumsuz sonucu kafa içi kanama ve iç organlarda oluşan kanamalardır. Bu durumdaki bebek yaşamını kaybedebileceği gibi beyin hasarı sonucu zekâ geriliği ve felç gibi önemli sorunlarla baş etmek durumunda da kalabilir. Yenidoğan bebeklere doğumu takiben yapılan tek doz K vitamini, bu vitaminin eksikliğini ve bunun sonucunda ortaya çıkabilecek kanamaları ve olumsuz sonuçları önlemektedir.

Bilim Kurulu önerileri ile hazırlanan Sağlık Bakanlığının 2021/11 sayılı Genelgesi ve talimatları uyarınca koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında, ülkemizde tüm yenidoğan bebeklere doğumu takiben intramüsküler (İM, kas içine) K vitamini uygulaması gerçekleştirilmektedir.

Ebeveyn: Bu bilgileri okudum / okuduk, soru sorma fırsatım / fırsatımız oldu, K vitamini uygulaması önleyici bakımı reddetme kararının olası sonuçları hakkında tam olarak bilgilendirildim / bilgilendirildik. Bebeğimde K vitamini eksikliğine bağlı sağlık sorunu olması halinde doğacak tüm cezai ve hukuki sorumluluğu kabul ediyorum / ediyoruz.

İmza: _____ Yakınlık: _____ Tarih: _____

(opsiyonel – ikinci ebeveyn/vasi)

İmza: _____ Yakınlık: _____ Tarih: _____

Sağlık personeli: Doğumdan sonra bebeklere K vitamini yapılması gerekliliğini ve yapılmamasının olası sonuçlarını açıkladım. Ebeveynlere imzalı ret formunun bir kopyasını verdim ve bir aslını dosyaladım.

İmza: _____ Ad Soyad: _____ Tarih: _____

Unvan: _____